

Eenzaamheidsbestrijding en activeren bewoners met LVB in de sociale basis

Werkplan 2023

September 2022

1 Inleiding	3
2 Prisma algemeen.....	6
2.1 Positionering tussen zorg en welzijn	6
2.2 Vrijwilligersinzet	6
2.3 Partners in ons netwerk.....	8
3 Interventies binnen de sociale basis.....	10
3.1 De Prisma aanpak.....	10
3.2 Groepswerk: Stamtafels, Burengroepen, Jongeren.....	13
3.3 Individuele ondersteuning bij participatie en netwerkversterking	17
4 Focuspunten 2023	19
4.1 Focuspunten stadsbreed	19
4.2 Focuspunten en doelstellingen per stadsdeel	22
5 Financiën.....	32

1 Inleiding

Al jaren zorgt Prisma ervoor dat Amsterdammers met een licht verstandelijke beperking meedoen in de stad. Samen met onze vrijwilligers dragen wij bij aan de ontwikkeling van de talenten van Amsterdammers met een verstandelijke beperking en de versterking van hun persoonlijke netwerk. Tegelijkertijd werken we aan het vergroten van de toegankelijkheid van het vrijetijdsaanbod voor onze doelgroep door onze kennis te delen met partnerorganisaties.

Dat dit hard nodig is blijkt wel uit recente cijfers: onder bewoners met een LVB komt twee keer zoveel eenzaamheid voor in vergelijking met de rest van de bevolking. En deelname aan sport en activiteiten in de vrije tijd ligt juist aanzienlijk lager. Terwijl juist bewoners met een LVB baat hebben bij een passende vrijetijdsbesteding, zeker bij weinig werk of dagbesteding (Movisie, 2022).

Dit perspectief sluit aan bij onze visie: mensen met een licht verstandelijke beperking hebben recht op een volwaardig leven. Ontmoeting en vrijetijdsbesteding dragen hier in grote mate aan bij. Wij geloven erin dat het levensgeluk wordt verhoogd als je een plek vindt waar je kunt meedoen, waar je gezien en begrepen wordt. En dat je daardoor sterker in je schoenen staat. Gelijkwaardigheid is de basis van waaruit wij werken. Wij dromen van een Amsterdam waar ieders talent zichtbaar is en waarin mensen oog hebben voor elkaar.

Met onze 'Prisma aanpak' zetten wij ons in om dit te bereiken. Hiermee zijn wij inmiddels in heel Amsterdam een gekende partner waarbij we de schakel vormen tussen de formele zorg en de sociale basis voor bewoners met een LVB.

Toegankelijkheid sociale basis

Om duurzame toeleiding mogelijk te maken wordt naast het coachen van bewoners met een LVB, het toegankelijker maken van welzijnslocaties en het aanbod in de wijk belangrijker. In de praktijk gaat het herkennen van een LVB en de bejegening naar deze doelgroep nog niet altijd goed. Dit resulteert erin dat aansluiting van bewoners met een LVB bij sociale voorzieningen in de wijk nog vaak niet succesvol is. Bewoners voelen zich soms niet welkom en komen na een doorverwijzing niet aan of niet terug. Hoewel we in diverse stadsdelen de aandacht voor de doelgroep bewoners met een LVB zien groeien en partners in het netwerk zich er ook wel van bewust zijn dat deze Amsterdammers onderdeel zijn van hun bereik, ervaren veel van onze partners een zekere 'handelingsverlegenheid' om hen goed te kunnen ondersteunen.

Prisma wil dit oppakken vanuit haar visie op kwartiermaken en inclusiviteit. Hierbij staat het erkennen van de beperking van mensen met een LVB en hen zien als volwaardige (buurt-)bewoners centraal.

Op beleidsniveau wordt dit ook onderkend doordat binnen de sociale basis "het bevorderen van de inclusiviteit van de samenleving, onder andere door het verbeteren van de positie en vergroten van de acceptatie en zichtbaarheid van Amsterdammers die door herkomst, religie, beperking,

seksuele oriëntatie of gender te maken hebben met achterstelling en/of uitsluiting” een expliciete doelstelling is.

Echter, in de wijk, bij de ‘voorliggende voorzieningen’ zoals het welzijnswerk, blijven hier hardnekkige drempels bestaan om tot de beoogde inclusie te komen. Voor een deel is dit te begrijpen als gevolg van de beperkt beschikbare middelen (een inclusieve aanpak kost tijd en dus geld), maar ook binnen deze beperking zullen keuzes moeten worden gemaakt die bijdragen aan een inclusieve invulling van het aanbod, o.a. door het creëren van gastvrije plekken voor bewoners met een LVB.

Om tot een grotere en duurzamere maatschappelijke participatie van bewoners met een LVB te komen is het belangrijk dat ook het ‘maatschappelijk middenveld’ (welzijnsinstellingen, sportverenigingen, culturele instellingen) daar meer ruimte voor maakt. Om deze breed gedragen aanpak te bereiken wil Prisma zich in 2023 meer inzetten op het vergroten en delen van kennis over LVB, herkennen van en omgaan met bewoners met een LVB. Dit alles om ons doel te ondersteunen: het succesvol toeleiden van bewoners met een LVB naar bestaand aanbod in de wijk. Hier wordt dieper op ingegaan in hoofdstuk 4.

Buurtkamer

Eind 2022 opent naar verwachting de Buurtkamer in stadsdeel Zuid, waarbij Prisma verantwoordelijk is voor de programmering en het beheer. Dit past in onze ambitie om een bijdrage te leveren aan het vergroten van de toegankelijkheid van aanbod in de wijk voor bewoners met een LVB. Naast eigen aanbod (vanuit Prisma en samenwerkingspartner TEAM ED) is er veel ruimte voor initiatieven van bewoners uit de wijk, waarbij wij ondersteunen en sturen op de toegankelijkheid voor kwetsbare buurtbewoners. Wij willen met de Buurtkamer een *best practice* neerzetten op basis van onze kwartiermakersbenadering. Hiermee kunnen wij een voorbeeldfunctie vervullen naar het netwerk en tegelijkertijd een mooi activiteitenaanbod realiseren dat aanvullend is op wat er al is in de wijk. Deze buurtkamer komt tot stand met een aanvullende subsidie van stadsdeel Zuid.

Prisma in 2023

Dit werkplan beschrijft de werkzaamheden van Prisma op het gebied van activering van volwassen Amsterdammers met een licht verstandelijke beperking (LVB) vanuit de sociale basis in alle Amsterdamse stadsdelen. Onze aanpak komt overeen met de Prisma-aanpak die we afgelopen jaren hebben ingezet binnen de sociale basis (hoofdstuk 3). In 2023 leggen we uiteraard ook nieuwe accenten in ons werk (hoofdstuk 4).

De inzet van onze participatiecoach is cruciaal voor ons werk in de stadsdelen; ook in 2023 zetten we een participatiecoach in voor 28 uur per week. De begroting per stadsdeel staat in een separate bijlage bij dit werkplan.

Naast onze werkzaamheden binnen de Sociale Basis is Prisma actief op het vlak van:

- Ondersteuning van leerlingen in het speciaal onderwijs bij het streven naar duurzaam sporten en bewegen vanuit het Amsterdamse beleid 'Aangepast Sporten'. Deze werkzaamheden vallen buiten deze aanvraag en hiervoor vraagt Prisma apart subsidie aan bij Sport en Bos.
- Organiseren van aangepaste vrijetijdsbesteding voor Amsterdammers met een matig verstandelijke beperking. Dit gebeurt op eigen initiatief van Prisma, zonder financiële ondersteuning van de gemeente Amsterdam.

2 Prisma algemeen

2.1 Positionering tussen zorg en welzijn

Levenslang en levensbreed

De interventies van Prisma richten zich op Amsterdammers met een licht verstandelijke beperking (LVB). In de praktijk gaat dit om Amsterdammers met een IQ tussen de 50 en 85 in combinatie met een beperkt sociaal aanpassingsvermogen en deels bijkomende problematiek zoals leerproblemen, een psychiatrische stoornis, lichamelijke problemen, problemen in het gezin en sociale omstandigheden. Door deze problematiek is de doelgroep met een LVB kwetsbaarder voor eenzaamheid en komt dit ook aanzienlijk meer voor. Daarnaast is ook de algehele participatie lager ten opzichte van de totale bevolking. Hierbij valt te denken aan dagelijks uit huis komen, het ontmoeten van contacten uit het netwerk en gebruik maken van het openbaar vervoer (Movisie, 2022).

Volgens onderzoek (SCP, 2014) heeft ruim 6% van de Nederlandse bevolking een licht verstandelijke beperking (incl. zwakbegaafd). Een verstandelijke beperking heeft geen herstelperspectief en werkt door in bijna alle aspecten van het leven. Deze doelgroep is oververtegenwoordigd in grote steden als Amsterdam, waarbij van een schatting van 1 op 6 wordt uitgegaan. Hoewel de technologische ontwikkelingen en digitalisering van de samenleving het steeds moeilijker maken, kan een aanzienlijk deel van deze bewoners met een LVB redelijk goed mee komen in de maatschappij, zonder veel extra ondersteuning. Echter, naar schatting van het SCP heeft meer dan de helft van deze groep beperkingen in het sociale aanpassingsvermogen. Ook is een deel van deze LVB-bewoners terug te vinden in allerlei 'probleemlijstjes'. Ook hier geldt dat deze problematiek in de grote steden intenser aanwezig is.

Integraliteit

De interventies van Prisma zijn gericht op het versterken van het sociale netwerk van onze doelgroep, ondersteuning en activering op het vlak van invulling van hun vrijetijdsbesteding en het toeleiden naar maatschappelijke participatie. Bij onze partners in de wijk bepleiten we het inrichten van gastvrije plekken voor bewoners met een LVB. Op deze manier draagt Prisma bij aan de zelf-/samenredzaamheid van deze Amsterdammers waarbij we een preventieve insteek beogen.

Deze aanpak sluit aan bij het streven van de gemeente naar meer integraliteit, doordat zij verschillende aspecten aanpakt en op verschillende terreinen doorwerkt: mensen gaan (meer) participeren, worden minder eenzaam; ze komen meer buiten de deur en meer in beweging. Dit alles heeft gunstige uitwerking op het welbevinden van mensen.

2.2 Vrijwilligersinzet

De activiteiten van Prisma worden zoveel mogelijk uitgevoerd door vrijwilligers, met coaching en ondersteuning van beroepskrachten vanaf de zijlijn. Werken met vrijwilligers is onze kracht. We willen dat alle contact tussen deelnemers, vrijwilligers en beroepskrachten gelijkwaardig en

laagdrempelig is. Om er voor te zorgen dat de buurtbewoners met een LVB in veilige handen zijn moeten alle actieve vrijwilligers in het bezit zijn van een VOG en hanteren we een gedragscode die door de vrijwilliger wordt onderschreven.

Vrijwilligersinzet werkt twee kanten op: niet alleen leren deelnemers van vrijwilligers, maar ook vrijwilligers doen verrijkende inzichten op.

Het werken met vrijwilligers brengt ook een kwetsbaarheid met zich mee, omdat we afhankelijk zijn van de bereidheid van Amsterdammers om hun tijd beschikbaar te stellen. Soms betekent dit dat we een geplande activiteit niet kunnen uitvoeren of een gevraagde match niet kunnen realiseren. Daarnaast is het belangrijk om te onderstrepen dat de kwaliteit van vrijwilligerswerk sterk afhangt van de begeleiding die er kan worden geboden. De inzet van vrijwilligers biedt kostentechnisch dus goede mogelijkheden, maar de inzet van beroepskrachten is hierbij essentieel. Daarbij blijft het belangrijk om de grenzen van vrijwillige inzet te bewaken. We signaleren een toename van complexe aanvragen, die niet bij informele zorg passen. Het beschermen van vrijwilligers hiervoor is van groot belang om hen niet te overvragen, waardoor ze mogelijk ook afhaken.

Werving

Na een opleving gedurende de corona-periode is het aantal aanmeldingen van vrijwilligers in de loop van 2022 afgenomen. Dit is terug te zien in de wervingsresultaten bij Prisma, maar ook bij andere lokale en landelijke organisaties. Naast een gebrek aan vrijwilligers, veranderen ook de behoeften en voorkeuren van vrijwilligers. Voor 2023 willen we doorgaan met het vergroten van de mogelijkheden voor meer flexibiliteit in het vrijwilligerswerk om aan te sluiten bij deze veranderende behoefte. De werving zal daarnaast doorgaan via de Vrijwilligers Centrale Amsterdam en lokale vrijwilligersorganisaties als Venzo. Ook vindt er werving plaats via het lokale netwerk, aangevuld met stagiairs van de HBO-opleidingen Toegepaste Psychologie en Social Work. Het binden van onze vrijwilligers aan onze organisatie zal ook voor 2023 een belangrijk speerpunt blijven. Dit doen wij door te investeren in onze vrijwilligers middels training, intervisie en onkostenvergoeding. Daarnaast waarderen we de vrijwilligers met bedankjes, vrijwilligersborrels en persoonlijke berichten. Over het algemeen zien we dan ook dat vrijwilligers graag bij Prisma blijven.

Training

Nieuwe vrijwilligers volgen de Prisma training 'Herkennen van en omgaan met mensen met een verstandelijke beperking'. Hierin krijgen zij meer informatie over de doelgroep en leren zij het Eigen Initiatief Model te gebruiken. In 2023 gaan we de training 'Coachend vrijwilligerswerk' verder uitwerken en aanbieden aan onze vrijwilligers. Hier is in het verleden al een start mee gemaakt, maar door corona heeft dit stil gelegen. Tot slot zullen we verdiepende bijeenkomsten aanbieden als er voldoende vraag is.

Intervisie

Als de vrijwilligers eenmaal aan de slag gaan kunnen zij maandelijks meedoen aan intervisie. Belangrijk onderdeel van deze intervisies is het begeleiden van de vrijwilligers in het toepassen van

de methodiek EIM (Eigen Initiatief Model), een handvat voor vrijwilligers bij het ondersteunen en stimuleren van de inzet van de eigen kracht van bewoners met een LVB. Prisma organiseert regelmatig intervisiebijeenkomsten en werksessies voor de vrijwilligers van de Burengroep om hen te ondersteunen bij hun rol in deze community.

2.3 Partners in ons netwerk

Prisma beschikt over een uitgebreid stedelijk netwerk specifiek gericht op het bereiken en ondersteunen van Amsterdammers met een verstandelijke beperking. In de partnerscan die in 2022 is uitgevoerd onder onze netwerkpartners door de hele stad, komt een zeer positief beeld naar voren over de samenwerking met de medewerkers van Prisma. De medewerkers van Prisma worden gewaardeerd om hun motivatie, het laagdrempelige contact en de goede communicatie. Ook laat de scan een gemeenschappelijke ambitie zien met de rest van het netwerk: de focus op activering en inclusie. Dit geeft ons een stevige basis waarop we de komende jaren voort kunnen bouwen. Het zichtbaar blijven in een steeds veranderend netwerk wordt als aandachtspunt voor Prisma meegegeven en hier zullen we ons in 2023 wederom hard voor inspannen.

In de sociale basis werken we - naast de afstemming met de lokale partijen in stadsdelen en wijken - ook stadsbreed samen met stedelijke informele vrijwilligersorganisaties en vormen we een coalitie. Elke organisatie heeft zijn specifieke expertise, dan wel doelgroep en/of focus voor wat betreft de zwaarte van de problematiek. Dit varieert van eenvoudige ondersteuningsvragen, tot complexere of meervoudige problematiek op diverse thema's. De coalitie bestaat uit Burennetwerk, De Regenbooggroep, Humanitas en Prisma.

Deze coalitie heeft ook de handen ineen geslagen om bij te dragen aan een optimale aansluiting van de informele zorg bij de nieuwe Buurteams. In samenwerking met de voorzitters van de platforms informele zorg in elk stadsdeel en in afstemming met de buurtteamorganisatie halen we leerervaringen op en denken we mee in de optimalisering van de werkwijze van de voorzitters en Linking Pins. Hieruit is ook het signaal naar voren gekomen dat de wens voor continuïteit van de Linking Pins, stadsbreed aanwezig is. De afstemming tussen de formele en informele zorg behoeft nog meer aandacht, het kost tijd om deze relaties goed op te bouwen.

Platform Informele Zorg

In alle stadsdelen is Prisma aangesloten bij het Platform Informele Zorg. Hierin zijn alle aanbieders van informele zorg vertegenwoordigd en vindt afstemming tussen de organisaties plaats om ervoor te zorgen dat een bewoner met een vraag/behoefte terecht komt bij passende informele ondersteuning. Daarnaast vertegenwoordigen organisaties elkaar in de diverse wijktafels en andere lokale overleggen. Op deze manier blijft het doenlijk om als kleine organisatie aansluiting te vinden in het brede netwerk. Tenslotte wordt er bij sommige platforms samengewerkt bij de werving van vrijwilligers.

Buurtteams

De komst van de Buurtteams heeft voor een grote verschuiving in het zorg- en welzijnsnetwerk gezorgd met als gevolg een periode van (hernieuwde) kennismaking tussen deze partijen. Om de beoogde afschaling van formele zorg te realiseren is een goede verbinding en afstemming met de sociale basis van groot belang. Om dit te borgen zijn er 'Linking Pins' aangesteld die de mogelijkheden van de sociale basis in de Buurtteams over het voetlicht brengen. In een aantal stadsdelen is de participatiecoach van Prisma Linking Pin geworden (2022: Centrum, Oost en Zuidoost). Daarnaast staat de participatiecoach van Prisma in alle stadsdelen in contact met Buurtteam medewerkers.

In 2022 zijn er goede stappen gezet om de verbinding tussen het Buurtteam en de sociale basis te versterken. Dit is terug te zien in een toename van het aantal aanmeldingen. Het kost echter veel tijd, aandacht en continuïteit om elkaar in het netwerk goed te blijven vinden. Dit draait echt om het opbouwen van relaties. Dus ook in 2023 zal dit een punt van aandacht blijven. Daarnaast signaleren wij dat de vragen die vanuit het Buurtteam bij ons binnen komen soms complexer zijn dan Prisma als informele partij aankan; hierover treden wij dan in overleg.

Andere partijen waar Prisma onder andere structureel mee samenwerkt zijn:

3 Interventies binnen de sociale basis

3.1 De Prisma aanpak

Plaats binnen Sociaal Kader gemeente Amsterdam

Prisma opereert met haar activiteiten binnen de Sociale Basis, wat inhoudt dat wij náást de kwetsbare burgers (in ons geval bewoners met een LVB) staan. Onze participatiecoaches spreken de taal van bewoners én van instanties en zij hebben een netwerk in beide werelden. Als schakel tussen Amsterdammers met een LVB, faciliteiten in de wijk en het professionele zorg- en welzijnsnetwerk dragen zij bij aan de verbinding tussen informele ondersteuning en professionele zorg.

Om in deze schakelfunctie goed te kunnen functioneren investeren de participatiecoaches in diverse netwerken zoals Wijktafels, Informele Platforms en het LVB expertisenetwerk (voorheen AKAD). Enerzijds vergroot dit de zichtbaarheid en vindbaarheid van Prisma, waardoor het bereik van LVB bewoners in Amsterdam wordt vergroot. Aan de andere kant weet Prisma op deze manier de LVB doelgroep en vraagstukken hieromtrent te agenderen in het netwerk en biedt het de mogelijkheid tot overleg en afstemming met betrekking tot het aanbod voor kwetsbare bewoners.

Binnen het kader van de Sociale Basis draagt Prisma er aan bij dat er voor de bewoners met een LVB aanbod of activiteiten worden gefaciliteerd en gerealiseerd, gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en het bevorderen van de participatie van de bewoner, waarbij de bewoner zo veel mogelijk zelfstandig:

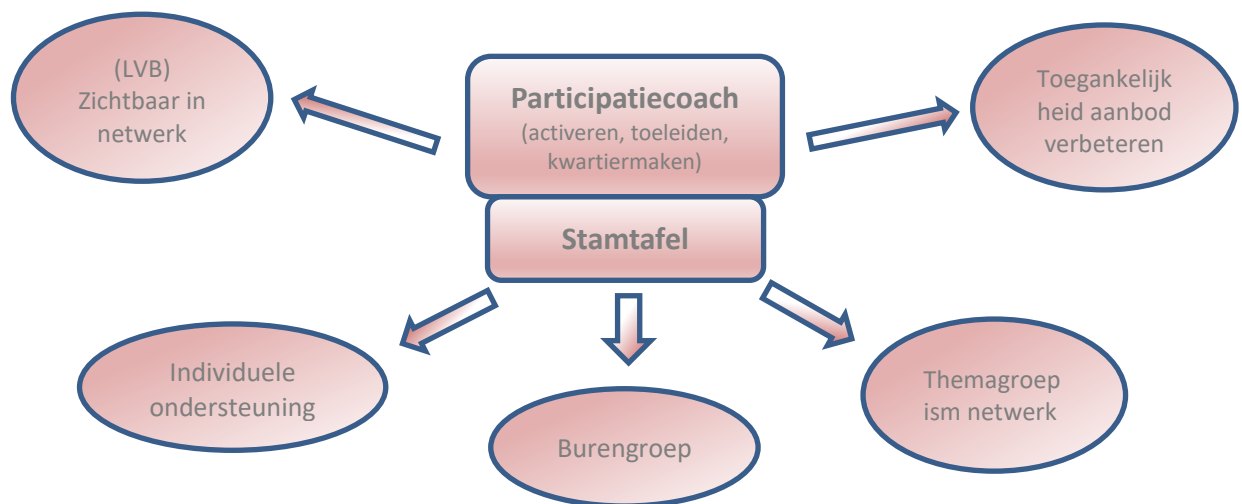
- Sociale vaardigheden opdoet, een netwerk onderhoudt en uitbreidt;
- Kennis maakt met een gezond(er) beweeg-, eet- en leefpatroon;
- Leert waar zijn/haar interesses en talenten liggen en van daaruit zinvolle vrijetijdsbesteding vindt;
- Vaardigheden kan oefenen en ontwikkelen die bijdragen aan het zelfstandig blijven wonen;
- Een bijdrage levert aan de samenleving (bijvoorbeeld als vrijwilliger en/of als ervaringsdeskundige).

Om (nieuwe) LVB bewoners te bereiken zet Prisma zich ook proactief in voor bestaande en nieuwe netwerken en samenwerkingen. De afgelopen jaren hebben we de samenwerking geïntensiveerd met Pantar, wat inmiddels tot tientallen nieuwe deelnemers heeft geleid. Daarnaast werkt Prisma met een *outreach*-aanpak ('lanterfanten') door te investeren in plekken waar kwetsbare bewoners komen of gekend worden. Deze manier van werken is in de nasleep van Covid-19 nog belangrijker geworden, omdat we merken dat nog niet alle bewoners in dezelfde mate participeren als voorheen. Contact en samenwerkingen met sleutelfiguren (o.a. buurtmakelaars) en bewonersorganisaties zullen daarmee ook belangrijker worden. In 2023 gaan we op deze voet door en zullen wij nieuwe samenwerkingen verkennen.

Inzet participatiecoach

Per stadsdeel zet Prisma een LVB (parttime) participatiecoach in. In 2023 betreft deze inzet 28 uur per week, evenals in 2022. De participatiecoach werkt aan het bereiken van kwetsbare LVB bewoners en activeert hen op maat op de onderdelen (vrije)tijdsbesteding, netwerkversterking en gezonde leefstijl. De participatiecoach is aanjager, regisseur, facilitator en kwartiermaker als het gaat om ondersteuning van LVB bewoners in een stadsdeel.

In een stadsbreed tevredenheidsonderzoek met diepte-interviews dat we in de zomer van 2022 gehouden hebben onder ca. 35 deelnemers van Prisma, benoemen deelnemers ook duidelijk de kracht van de participatiecoach. De participatiecoaches worden gewaardeerd om hun toegankelijke en gelijkwaardige omgang. Deelnemers geven aan dat zij zich hierdoor op hun gemak voelen en dat dit hen helpt om iets nieuws te proberen.

Ook in 2023 biedt Prisma haar integrale aanpak aan, waarin de Stamtafel/inzet participatiecoach, Buurtmaatjes/inzet vrijwilligers en Burengroep gebundeld is. Naast de Stamtafel en Burengroep kan de participatiecoach individuele coaching inzetten, onder andere door vrijwilligers. Deze aanpak geeft ons de ruimte om maatwerk te bieden en datgene te doen wat een deelnemer nodig heeft om stappen te zetten richting participatie en netwerkversterking.

De begeleiding is maatwerk en vergt bij elke bewoner een andere intensiteit. Waar het bij de een voldoende is om informatie over een activiteit aan te reiken, vraagt de toeleiding bij een ander dat er van begin tot eind bij elke tussenstap wordt meegedacht en meegedaan. Vervolgens is het nog de vraag of een activiteit passend is en iemand zich er op zijn gemak voelt. Over het algemeen vergt het dus een lange adem om tot duurzame toeleiding te komen. Daarbij blijft het belangrijk te beseffen dat ook niet alles in het toeleidingsproces aan te leren is. Een verstandelijke beperking houdt je je hele leven.

In het tevredenheidsonderzoek benoemen deelnemers dat zij door de begeleiding van de participatiecoach en de activiteiten van Prisma vaker de deur uit gaan, nieuwe plekken leren kennen, gemotiveerd en gestimuleerd worden, meer mensen leren kennen en lekkerder in hun vel zitten. Wat opvalt is dat het leren kennen van nieuwe mensen vooral slaagt via de activiteiten van Prisma, en maar weinig buiten Prisma om. Dit laat enerzijds zien dat deelnemers weinig vaardigheden hebben om sociale contacten aan te gaan en te onderhouden, maar ook dat er meer nodig is naast de inzet van de participatiecoach om duurzame effecten te krijgen voor de (sociale) participatie van bewoners met een LVB.

Zoals hierboven beschreven besteden de participatiecoaches naast het coachen en toeleiden van deelnemers ook veel tijd aan het zichtbaar maken van de doelgroep LVB en het op de agenda zetten van deze doelgroep bij andere organisaties. Zij doen dit door veel aanwezig te zijn in de wijk - door te werken in een Huis van de Wijk of met deelnemers af te spreken op een locatie - en daarnaast door actief bij te dragen aan de relevante netwerken met partners uit welzijn, sociale basis en zorg.

Succesvol toeleiden van deelnemers: inzet aan twee kanten

Naast de ondersteuning en activering van de LVB doelgroep zelf, willen we in 2023 de rol van Prisma gaan uitbreiden door ons meer in te zetten op kennis delen en het vergroten van begrip voor Amsterdammers met een LVB in ons netwerk. We merken dat het nog te vaak niet lukt om deelnemers duurzaam te laten meedoen aan bestaand aanbod in de wijk. Hierover willen we in gesprek gaan met welzijnspartners en locaties en tot afspraken komen om de toegankelijkheid van het aanbod voor bewoners met een LVB te vergroten. Zie ook de stadsbrede focuspunten in paragraaf 4.1.

Preventie en signaleringsfunctie

Prisma staat midden in de wijk. Problemen op het vlak van bijvoorbeeld geld en schulden, een dak boven het hoofd of een dagstructuur komen in beeld bij de participatiecoach. Als de participatiecoach problemen signaleert stemt zij/hij af met de eventueel betrokken ambulant begeleider. Als een deelnemer nog geen begeleiding heeft en aanvullende ondersteuning is nodig dan zorgt Prisma voor een aanmelding en een warme overdracht bij andere aanbieders in Amsterdam, zoals de Buurtteams, Regenboog Groep en andere informele aanbieders of een van de VGZ gespecialiseerde zorgaanbieders.

COVID-19

De afgelopen corona jaren hebben ons geleerd om met een flexibele insteek ons werk uit te voeren. Indien covid-19 in 2023 weer een opleving krijgt, kunnen we putten uit de opgedane ervaringen om ons werk (online) aan te passen. Desondanks verwachten we vooral met de nasleep van covid-19 te maken te hebben, waarbij sommige bewoners die wij in ons werk tegenkomen nog een grotere terughoudendheid hebben om in grotere groepen fysiek bij elkaar te komen. Ook het lokale aanbod in de wijk is nog niet overal op hetzelfde niveau als voor corona.

3.2 Groepswerk: Stamtafels, Burengroepen, Jongeren

Stamtafel

De Stamtafel is de centrale interventie van Prisma in een stadsdeel: een toegankelijke ontmoetingsplek voor mensen met een licht verstandelijke beperking. Met de Stamtafel bereikt Prisma LVB bewoners met een beperkt sociaal netwerk, mensen die - naast eventueel werk of dagbesteding - weinig de deur uitkomen. Vaak spelen (sociale) angsten een rol en ervaren deelnemers drempels die overwonnen moeten worden. Zo hebben veel LVB bewoners moeite met het beheren van hun eigen agenda, moeite met het vinden van nieuwe plekken en met het gebruik van openbaar vervoer. Een belangrijke succesfactor van de Stamtafel is de persoonlijke en informele werkwijze. Er wordt maandelijks afgesproken in een regulier buurtrestaurant en samen gegeten.

De Stamtafel is echter in ontwikkeling. Door covid-19 zien we een afname in het aantal locaties waar de Stamtafel met een grote groep kan plaatsvinden. Daarnaast hebben we gemerkt dat kleinere groepjes soms beter aansluiten bij de behoefte van sommige bewoners. Als resultaat van deze signalen gaan we in een aantal stadsdelen een aangepaste vorm van de Stamtafel aanbieden in 2023. De aanpak bestaat uit één grote centrale Stamtafel die op één of twee plekken maandelijks zal plaatsvinden. Daaromheen worden kleinschaligere en lokale varianten van de Stamtafel georganiseerd: een meer buurtgerichte samenkomst in kleine groepjes. Dit kan ook in de vorm van een koffie-ochtend of buurlunch. Op deze manier sluiten we aan bij de behoefte van deelnemers en maken we de activiteit nog buurtgerichter en dus laagdrempeliger. Dit biedt ook een grotere mogelijkheid om samen te werken met diverse locaties en de LVB doelgroep hier zichtbaarder te maken. Daarbij hebben kleinschalige stamtafels het voordeel dat er meer aandacht uit kan gaan naar de aanwezige deelnemers en hun participatievragen. Ook is het eenvoudiger om een locatie te vinden waar de Stamtafel een onderdeel is van een buurtmaaltijd, waardoor we meer inclusiviteit bereiken. Hoe elk stadsdeel invulling geeft aan de Stamtafel is terug te lezen in 4.2.

Tot slot faciliteert Prisma ook deelnemers om elkaar informeel te ontmoeten in kleinere groepjes op basis van een thema. Een voorbeeld is een groepje deelnemers dat – al dan niet met begeleiding van een vrijwilliger – elkaar ontmoet op een spelletjesmiddag, via onze museumgroep, wandelgroep of stadspasgroep. Deze activiteiten zijn niet altijd stadsdeel gebonden en bereiken deelnemers stadsbreed

Ongeacht de vorm blijft de Stamtafel dezelfde doelstelling houden, namelijk het zijn van een:

- Laagdrempelige plek voor het opbouwen van een sociaal netwerk: LVB bewoners leren elkaar en andere bewoners kennen, oefenen met het aangaan van gesprekken en worden als er sprake is van een klik gestimuleerd om buiten de Stamtafel samen dingen te ondernemen.
- Oefenplek voor zelfredzaamheid: Prisma biedt de mogelijkheid om deel te nemen aan een training in samenwerking met MEE (bijv. trainingen rondom sociale vaardigheden en/of gezonde leefstijl).

- Oriëntatie op de wijk: LVB bewoners leren de verschillende plekken in de wijk kennen, oefenen met hier zelfstandig naar toe gaan, leren zich handhaven in een open groep, leren andere bewoners en professionals kennen en leren afspraken maken.
- Opstap naar participatie in de wijk: Vanuit de Stamtafel worden deelnemers gestimuleerd om actief te worden in de wijk.
- Niet alleen een plek waar op informele wijze contact wordt gelegd met LVB bewoners die nog niet in beeld waren, maar ook een plek waar LVB bewoners die al langer in beeld zijn op terug kunnen vallen en waar vanuit ondersteuningsvragen kunnen worden gesignaleerd en opgepakt.
- Kennismakingsplek met de doelgroep LVB voor andere professionals en vrijwilligers: Professionals en vrijwilligers van formele en informele partijen schuiven geregeld aan bij de Stamtafel. Professionals die geregeld aanhaken worden voor de LVB deelnemers vertrouwde gezichten, wat doorstroom naar andere activiteiten in de wijk makkelijker maakt.

In de afgelopen jaren hebben we er naar toe gewerkt om de prijs van de Stamtafel stapsgewijs te verhogen om het gat van de eigen bijdrage die Prisma hanteert en de reguliere prijs te verkleinen. Op deze manier willen we de drempel die sommige LVB bewoners ervaren om aan te schuiven te verlagen, terwijl we tegelijkertijd een realistisch beeld schetsen van de kosten van een buurtmaaltijd. Zoals eerder vastgesteld zal vanaf 2023 de prijs voor de Stamtafel liggen op €5. De recente ontwikkelingen van de hoge inflatie, baart ons echter zorgen. De inflatie raakt met name de kleinste portemonnees, waar onze deelnemers veelal toe behoren. Zodra de dagelijkse kosten omhoog gaan, is de kans groot dat de eerste bezuinigingen plaatsvinden op vlakken die als minder noodzakelijk worden gezien: eropuit gaan en vrijetijdsbesteding. Terwijl, dit juist belangrijk is om verergering van andere problemen te voorkomen.¹ De preventieve werking van de Stamtafel zal nu dus belangrijker worden. We zullen dan ook nauwlettend in de gaten houden of de Stamtafel toegankelijk blijft voor het overgrote deel van onze deelnemers en waar nodig hier op inspelen door een (tijdelijke) aanpassing in prijs.

Burengroep

Burengroepen zijn wijkgerichte informele communities van kwetsbare Amsterdammers vooral uit de WMO doelgroep. Acht tot twaalf bewoners (oa. LVB, GGZ) vormen samen een informeel netwerk en ondernemen samen activiteiten in en voor de buurt. Hierbij speelt het wederkerigheidsprincipe vanaf het begin van het groepsproces een grote rol. Naast de vraag waar iemand mee binnen komt, wordt er gekeken naar iemands mogelijkheden en wat iemand kan toevoegen aan de groep. Vanuit de groep zelf wordt bedacht wat er samen gedaan wordt en deelnemers dragen zoveel

¹ Voor het belang van vrijetijdsbesteding voor mensen met een verstandelijke beperking:

<https://www.movisie.nl/artikel/vrijetijdsbesteding-biedt-kansen-kwaliteit>

mogelijk met eigen middelen vervolgens zelf bij aan de realisatie. Wat de Burengroep samen onderneemt, op welke momenten en waar, bepalen de deelnemers zelf.

De Burengroepen worden begeleid door een vrijwilliger met ondersteuning van een de participatiecoach vanaf de zijlijn. We vinden deelnemers via onze netwerkpartners en door 'lanterfanten', een outreaching methodiek waarbij zonder vooraf bedachte agenda en op informele manier de buurt verkend wordt en contact wordt gelegd met lokale bewoners, ondernemers en markante figuren in de wijk. Er worden gesprekken gevoerd met sleutelfiguren en er worden vindplekken voor kwetsbare bewoners bezocht.

Prisma werkt samen met andere initiatieven op het vlak van community building, zoals de Buurtcikels (Cordaan/HVO Querido/Leger des Heils/Per Mens) en Vriendenkringen. Op stadsdeelniveau stemmen we af met deze groepen, zowel als het gaat om de buurt waar een groep wordt opgestart (om dubbelingen te voorkomen) en het naar elkaar verwijzen van deelnemers. Ook willen we leren van elkaars aanpak.

Het opzetten van een Burengroep is geen lineair proces. Bijvoorbeeld: als de vrijwilliger of een aantal actieve deelnemers stopt bij een lopende groep dan valt de groep terug en vraagt dit meer of langere ondersteuning van de participatiecoach.

In ieder stadsdeel zit de Burengroep in een andere fase en situatie. De ene groep is nog in (her-)opbouw, andere groepen bestaan al een aantal jaar. In 2023 wordt er per groep gekeken hoe deze zich verder kan ontwikkelen en daar wordt vervolgens gericht aan gewerkt. In een aantal stadsdelen zullen we een nieuwe groep gaan opzetten, wanneer daar de oude groep gestopt is. De insteek van de Burengroep was altijd om na een aantal jaar een stabiele groep te hebben die qua begeleiding vanuit Prisma kon worden afgebouwd. In de praktijk merken we dat dit een lastig te behalen stadium is. Veel groepen hebben een groot aandeel LVB bewoners, waardoor een aantal (sociale) vaardigheden niet even sterk is en er regie vanuit een vrijwilliger nodig blijft. De mogelijkheden worden onderzocht hoe we in 2023 de Burengroepen een duurzamer karakter kunnen geven, bijvoorbeeld door sterkere samenwerking en aansluiting bij de buurt.

In paragraaf 4.2, de uitwerking per stadsdeel, kunt u lezen wat we voor ogen hebben met elke Burengroep.

Jongeren in beeld

Vanuit de stadsdelen krijgen we de vraag van jonge deelnemers die graag in contact willen komen met andere LVB jongeren. Tegelijkertijd krijgen we vanuit het onderwijs het signaal dat de eenzaamheid van jongvolwassenen met een LVB na het verlaten van de middelbare school sterk toeneemt. 2022 heeft Prisma een start gemaakt door aanbod te creëren voor jongvolwassenen in de leeftijd van 18 – 28 jaar in de vorm van een Multisport-activiteit en een Buurtband. Door deze activiteiten is ons bereik van jongeren verder vergroot, maar deze activiteiten voorzien logischerwijs niet in iedere behoefte

Daarnaast is Prisma gestart met het inventariseren waar de behoefte onder jongeren nog meer ligt en waar wij op kunnen inspelen. We doen dit in samenwerking met Vriendenkringen van Dock en MEE Amstel en Zaan en daarnaast met het voortgezet speciaal onderwijs. Met het praktijkonderwijs willen we de samenwerking intensiveren. Op deze manier willen we jongvolwassenen in beeld houden en waar mogelijk begeleiding bieden ter preventie van eenzaamheid op een leeftijd waarop jongeren juist enorm kwetsbaar zijn en veel veranderingen op zich af zien komen. Door jongeren in beeld te hebben en hen bij elkaar te brengen kunnen wij met hen werken aan toeleiding naar aanbod in de wijk. Als er nog geen passend aanbod is willen wij hierover in gesprek gaan met organisaties in ons brede netwerk. In 2023 zal Prisma hier extra op inzetten.

Multisport

Op twee locaties in de stad is er een multisportactiviteit opgezet: Nieuw-West en Zuidoost (jongeren uit alle stadsdelen zijn welkom). Met deze aanpak willen we eraan bijdragen dat jongeren die van school afgaan blijven sporten en bewegen. Er is niet voor alle jongeren passend aanbod of de jongeren weten de weg naar het aanbod niet te vinden. In de brede laagdrempelige multisportactiviteit kan iedere jongere op zijn/haar niveau sporten, nieuwe sporten ontdekken en leeftijdgenoten leren kennen. Vanuit de multisportactiviteit leiden we jongeren ook toe bestaande verenigingen. Dit doen we door verenigingen te betrekken bij de activiteit, bijvoorbeeld met proeflessen.

Eind 2022 willen we de multisportclub in Zuidoost overdragen aan I-Sport Special. In Nieuw-West gaan we in 2023 door, maar ook daar gaan we onderzoeken of de Multisportclub onderdeel kan worden van het sport/welzijnsaanbod in Nieuw-West. Multisport wordt gefinancierd vanuit subsidie voor Aangepast Sporten (Sport en Bos).

Buurtband

Naast dit sportieve aanbod zijn we in het najaar van 2021 gestart met De Buurtband, een laagdrempelige muziekactiviteit voor jongeren met en zonder beperking. Dit doen we in samenwerking met het jongerenwerk (Combiwel en Dynamo). Er zijn nu twee Buurtbands die succesvol lopen: een in Oost en een in West.

Effectmeting groepswerk

De participatiecoach maakt jaarlijks een evaluatie van deelnemers die aan de Stamtafel meedoen. Hierin wordt zeer beknopt weergegeven wat afgelopen jaar is bereikt en wat evt. aandachtspunten zijn voor het komend jaar.

We registreren daarnaast welke deelnemers door de participatiecoach zijn toegeleid naar eigen activiteiten aanbod van Prisma en naar activiteiten in de wijk (buiten Prisma).

De ontwikkeling van de Burengroepen wordt maandelijks door de vrijwillige Burencoaches en de participatiecoach besproken op de aspecten persoonlijke ontwikkeling van de deelnemers, sociale ontwikkeling van de groep, eigen initiatief van de groep en verbinding met de wijk.

3.3 Individuele ondersteuning bij participatie en netwerkversterking

De individuele ondersteuning die Prisma biedt is een belangrijk instrument bij het vergroten van het netwerk en het bevorderen van participatie van de deelnemers. We doen dit door het inzetten van vrijwilligers als maatje. Ook worden deelnemers aan elkaar gekoppeld met eenzelfde interesse, hoewel dit in de praktijk nog wel de nodige begeleiding van een vrijwilliger of participatiecoach vraagt. De participatiecoaches bieden zelf ook individuele begeleiding, maar waar mogelijk wordt een vrijwilliger gezocht. De inzet van vrijwilligers vergroot het bereik (*span of control*) van de participatiecoach.

Deze vrijwilligers bieden LVB bewoners die weinig de deur uit komen en een zwak sociaal netwerk hebben een eerste stap naar meer participatie of uitbreiding van het netwerk. Hierbij gaat het niet om het bieden van 'vervangende vriendschap', maar om het versterken van de zelfredzaamheid/samenredzaamheid. Tegelijkertijd biedt het maatjescontact ook de mogelijkheid om te oefenen in sociale situaties en vaardigheden.

Er wordt zoveel mogelijk gewerkt aan een concreet doel, zoals het op weg helpen bij het vinden van een passende ontmoetingsactiviteit. Deze toeleidingstrajecten variëren in doorlooptijd van een maand tot een jaar, afhankelijk van de tijd die een deelnemer nodig heeft om stappen te zetten.

Monitoring en begeleiding vanuit Prisma

Deze individuele ondersteuning wordt door de Prisma participatiecoach gemonitord. Belangrijk in het hele traject is dat de wensen en mogelijkheden van de LVB bewoner centraal staan en er zoveel mogelijk gewerkt wordt vanuit eigen initiatief (EIM model). Hiertoe biedt Prisma de vrijwilligers begeleiding in de vorm van training en intervisie.

Als de motivatie van de deelnemer bij aanvang van het traject vooral op het contact is gericht kan er tijdens het traject aan een passend participatiedoel worden gewerkt. Te denken valt aan:

- De deelnemer komt meer buiten en beweegt meer.
- De deelnemer leert plekken in zijn buurt beter kennen.
- De deelnemer ontdekt een interesse waar hij iets mee wil gaan doen.
- De deelnemer neemt zelf initiatief en overwint persoonlijke drempels.

Ambulant begeleiders en/of actieve familieleden worden indien nodig betrokken bij deze ondersteuning. Zodra de deelnemer zelfstandig haar/zijn weg weet te vinden, blijft de participatiecoach van Prisma aan de zijlijn de participatie monitoren om te kijken of dit goed gaat. Dit is geen lineair proces, maar kent ook terugval.

Effectmeting Individuele ondersteuning

Bij de start wordt met nieuwe LVB deelnemers zoveel mogelijk een persoonlijk kennismakingsgesprek gepland. Indien gewenst is bij deze gesprekken ook een ouder/ kennis/ ambulant begeleider aanwezig,

Hierbij brengen we in beeld wat iemands dromen, wensen en behoeften zijn. Vervolgens wordt er een doelenkaart ingevuld, waarin wordt uitgeschreven welke stappen er te maken zijn. Daarnaast hebben we verschillende actiekaarten die we kunnen inzetten om het verloop te meten. Bijvoorbeeld een rondom het netwerk: Wie zijn je vrienden en kennissen? Hoe is het contact met je familie? Op basis hiervan formuleren we een ondersteuningsvraag. Aan de hand van deze doelen- en netwerkkaart kan er na afloop van een traject gekeken worden welke stappen er zijn gemaakt, of en zo ja hoe het netwerk is gegroeid en worden er vervolgstappen gepland. Hiermee wordt ook het effect van deelname aan de interventie zichtbaar gemaakt.

De ontwikkeling van de deelnemer wordt twee maal per jaar vastgelegd. We geven in de tussenrapportage en de eindrapportage voor alle deelnemers met een maatje weer aan in welke fase zij zitten:

- Maatjeskoppel werkt aan een participatiedoel; dit is de beoogde werkwijze van de Buurtmaatjes van Prisma.
- Maatjeskoppel zit in de voorwaardenscheppende fase en werkt bijvoorbeeld aan een gezondere leefstijl of het oefenen van sociale vaardigheden.
- Deelnemer heeft vooral behoefte aan contact; de vrijwilliger werkt aan eenzaamheidsbestrijding.
- Van alle deelnemers in een maatjestraject geven we vervolgens aan of er sprake is van een positieve ontwikkeling, of (nog) niet.

Bijzondere vrijwilligers

Prisma stimuleert deelnemers om zich in te zetten als vrijwilliger; hiervoor zijn uiteenlopende mogelijkheden binnen de eigen organisatie. Zo zijn er deelnemers als bijzondere vrijwilliger actief bij de Clubs en Cursussen (bijvoorbeeld bij zwemmen en bowlen), maar ook als assistent bij de Stamtafel en soms als maatje voor een deelnemer. De participatiecoaches en de vrijwilligerscoördinatoren bieden begeleiding en er zijn intervisies om de competenties van deze deelnemers verder te versterken.

De participatiecoach kan deelnemers ook koppelen aan een organisatie in het netwerk van Prisma, op voorwaarde dat er op de werkplek voldoende begeleiding aanwezig is. De participatiecoach houdt dan vinger aan de pols.

4 Focuspunten 2023

Prisma is er voor alle Amsterdammers met een LVB in alle stadsdelen, ongeacht in welke wijk zij wonen. In lijn met de gebiedsgerichte uitwerkingen zien wij dat er wijken zijn waar meer kwetsbare bewoners wonen en waar er meer sprake is van problematiek rondom eenzaamheid, inclusie, armoede en participatie. Vaak zijn dat ook de wijken waar meer bewoners met een LVB wonen.

Per stadsdeel hebben we één of twee gebieden gekozen waar we in 2023 extra focus zullen leggen op het bereiken van de LVB doelgroep en zichtbaarheid in het netwerk. In de meeste stadsdelen betreft dit hetzelfde gebied als in 2022. Dit komt doordat de problematiek in de kwetsbare gebieden hier nog steeds aanleiding toe geeft. We leggen de focus door in die wijken een nog actievere rol te spelen. Bijvoorbeeld in het netwerk of waar mogelijk op een vast moment aanwezig te zijn in de wijk. En/of door in die wijk gericht ons aanbod neer te zetten, bijvoorbeeld door juist in die wijk een Burengroep, herhaalde Stamtafel of wandelgroep op te zetten. Daarnaast biedt het ons de mogelijkheid om juist in deze gebieden intensiever samen te werken met de (lokale) organisaties die hier actief zijn om tot duurzame samenwerkingsresultaten te komen.

In de gebiedsgerichte uitwerkingen zien wij onderwerpen die in de hele stad belangrijk zijn en waaraan Prisma in alle stadsdelen een waardevolle bijdrage kan leveren. Deze stadsbrede focuspunten werken we uit in 4.1. In 4.2 beschrijven we kort hoe Prisma er in ieder stadsdeel voor staat en met welke aanpak we hier op inspelen in 2023.

De targets zijn voor 2023 gelijk aan 2022. Hierbij blijven we alert dat we voldoende nieuwe bewoners met een LVB bereiken en er doorstroom plaatsvindt naar o.a. lokaal aanbod. Daarnaast verschuift een deel van onze focus naar het netwerk bewuster maken van de LVB doelgroep en het aanbod en de locaties helpen LVB-vriendelijk maken, waardoor een hoger target onrealistisch is.

4.1 Focuspunten stadsbreed

Activeren en toeleiden van LVB doelgroep naar aanbod in de wijk

We merken dat veel deelnemers na de coronaperiode een drempel ervaren om (weer) deel te nemen aan activiteiten (vooral in grote groepen) en dat ook sommige locaties niet op dezelfde capaciteit draaien als voorheen. Het activeren van deelnemers zal daardoor in 2023 extra aandacht vragen van de participatiecoaches. Om deelnemers warm te maken voor activiteiten zullen we tijdens de stamtafels gericht partners uitnodigen om te komen vertellen over hun aanbod, bij voorkeur in de vorm van een proefles of workshop.

Vergroten van toegankelijkheid van bestaand aanbod

Prisma kan deelnemers naar aanbod in de wijk brengen – een traject waar veel tijd en aandacht in gaat zitten – maar op de plek zelf zijn medewerkers en vrijwilligers aan zet. We merken dat het nog te vaak niet lukt om deelnemers duurzaam te laten meedoen aan bestaand aanbod in de wijk.

De wijk is bij uitstek de plek om sociale netwerken te vormen en waar bewoners met een LVB gelijkwaardig mee (moeten) kunnen doen. Uitsluiting van mensen met een LVB gebeurt met name onbewust, wat deels voortkomt uit beeldvorming en gebrek aan kennis. “De buurt pakt het niet vanzelf op. Er moet bewust ruimte en aandacht worden gecreëerd” (Movisie, 2022). Deze bevinding van Movisie sluit aan bij een van de uitgangspunten van Prisma, het kwartiermaken. Hierbij wordt, uitgaande van de kwetsbaarheid van onze doelgroep zowel bij bewoners met een LVB als bij de ‘voorliggende voorzieningen’ in de buurt een wederkerige opstelling bepleit, waarbij naar elkaar wordt omgekeken op basis van gelijkwaardigheid. Vanuit het kwartiermaken hebben beide partijen iets te brengen en te winnen.

Naast de ondersteuning en activering van de LVB doelgroep zelf, willen we daarom meer in gaan zetten op kennis delen en het vergroten van begrip voor Amsterdammers met een LVB in ons netwerk. Dit moet resulteren in gastvrije plekken en toegankelijk aanbod voor bewoners met een LVB (en andere kwetsbare doelgroepen). Hierover willen we in gesprek gaan met welzijnspartners en locaties, kunnen we adviseren en meedenken bij dilemma’s.

Op deze manier hopen we de toegankelijkheid voor bewoners met een LVB te vergroten, net als het gevoel dat zij net als ieder ander gewoon mee kunnen doen.

Het (h)erkennen van bewoners met een LVB en een gepaste bejegening, helpt om hen te laten aankomen en zich welkom te voelen. Om het belang hiervan op de agenda te zetten en meer begrip voor de doelgroep LVB te ontwikkelen zullen we in 2023 in samenwerking met Buro Ervaringskracht verschillende workshops aanbieden voor professionals in welzijn/sociale basis, medewerkers van het Buurtteam en WPI. We doen dit in samenspraak met de stadsdelen en op basis van behoefte/interesse bij netwerkpartners. De workshops, mede gegeven door ervaringsdeskundigen, geven inzicht in hoe het is om te leven met een verstandelijke beperking en bieden handvatten om beter met deze doelgroep om te gaan. Het samenwerken met ervaringsdeskundigen is belangrijk, omdat op deze manier de bewoners om wie het gaat zelf kunnen vertellen wat belangrijk voor hen is als het gaat om toegankelijkheid en inclusie. Werken met ervaringsdeskundigen vergroot ook de zichtbaarheid van de doelgroep.

Daarnaast blijft de inzet van de participatiecoach essentieel om de kennis die voortvloeit uit de workshops te helpen borgen en versterken in de organisaties. Juist de rol van de participatiecoach als schakel tussen het netwerk en LVB bewoners is hierbij van groot belang. De signaalfunctie van Prisma, waar gaat het wel/niet goed, wordt belangrijker. Ook het aangaan van het gesprek over inclusief aanbod, het ondersteunen van de Huizen van de Wijk om een nieuwe LVB-vriendelijke activiteit op te zetten of een bestaande activiteit beter te laten aansluiten bij wat de LVB doelgroep nodig heeft, zorgt ervoor dat het geleerde ook in de praktijk wordt gebracht. Door het gesprek aan te gaan met de grote welzijnsorganisaties, waar mogelijk al bij de beleidsvorming, willen we van het onderwerp toegankelijkheid een gezamenlijke opgave te maken. Bij voorkeur betrekken we deelnemers direct bij deze gesprekken.

Ook zal zoveel mogelijk de samenwerking en afstemming worden gezocht met organisaties die een vergelijkbaar doel hebben om elkaar en onze gemeenschappelijke ambitie te versterken,

zoals met MEE AZ. Zo zullen we bij uitgebreidere trainingsbehoefte vanuit het netwerk verwijzen naar MEE AZ.

In 2023 willen we in ieder stadsdeel:

- 3 gesprekken met locaties om toegankelijker maken van aanbod bespreekbaar te maken;
- In gesprek gaan met 1 grote welzijnsorganisatie over deskundigheidsbevordering rondom LVB. Hierbij streven we ernaar om van dit onderwerp een gezamenlijke opgave van te maken.

Gezonde leefstijl, bewegen, sport (preventieve gezondheid)

In de gebiedsgerichte uitwerkingen zien we dat in heel Amsterdam preventieve gezondheid een speerpunt is. Extra inzet op gezonde leefstijl en bewegen is nog steeds hard nodig, zeker ook voor onze doelgroep. Veel bewoners met een LVB – en we zien dit terug bij onze deelnemers – leven minder gezond en deelnemers van Prisma hebben relatief vaak gezondheidsproblemen en/of overgewicht. Gezonder leven en meer bewegen heeft een positief effect op uiteenlopende problemen waarmee bewoners met een LVB te maken hebben: het zorgt voor een betere (psychische) gezondheid, gaat overgewicht tegen en kan een positief effect hebben op eenzaamheid en mate van participatie.

Gezonde leefstijl was al een focus van Prisma. We merken dat veel deelnemers weinig kennis hebben van gezond eten. Daarnaast speelt mee dat zij weinig te besteden hebben en daardoor vaker terugvallen op ongezonde – maar goedkopere – voedingsmiddelen. We willen deelnemers ‘verleiden’ met laagdrempelige activiteiten om het bewustzijn over gezond leven te vergroten.

- We dragen er zorg voor dat er tijdens Stamtafels en andere activiteiten gezond eten op tafel komt.
- We nodigen een partnerorganisatie uit om gekoppeld aan de Stamtafel voorlichting te geven aan deelnemers over een relevant onderwerp zoals: gezonde voeding, bewegen of mentale gezondheid.
- In een aantal stadsdelen zijn we actief met een groep deelnemers rondom het thema gezonder leven. De deelnemers starten met de training Dit is Fit! van MEE Amstel en Zaan. Daarna worden deelnemers verder gecoacht, waarbij we er met ondersteuning van een vrijwilliger voor zorgen dat deelnemers nieuwe inzichten en goede voornemens echt een plek gaan geven in hun leven/leefstijl. Onderwerpen die aan bod kunnen komen zijn sport en bewegen, gezonde voeding (betaalbaar een gezonde maaltijd koken), mentale gezondheid en ontspanning.
- We zoeken samenwerking en afstemming op met partners die actief zijn op het vlak van sport, bewegen en gezonde leefstijl.
- Inzet van vrijwillige sportmaatjes om deelnemers met een sportvraag middels 1-op-1 begeleiding toe te leiden naar sportaanbod in de buurt. Als wij een behoefte signaleren, maar er is nog geen geschikt aanbod, dan gaan we hierover in gesprek met partners in de wijk.

4.2 Focuspunten en doelstellingen per stadsdeel

Doelstellingen per stadsdeel in 2023

	<i>Bereik aantal unieke deelnemers²</i>	<i>Begeleiding unieke deelnemers³</i>	<i>Focusgebied</i>	<i>Burengroep</i>
Centrum	45	25	Oostelijke Eilanden	Oostelijke eilanden: groep in opstart
Nieuw-West	80	30	Geuzenveld-Slotermeer Osdorp	Osdorp: start nieuwe groep
Noord	80	30	Oud Noord: Vogelbuurt en Tuindorp	Tuindorp Buiksloot: doorstart bestaande groep
Oost	80	30	IJburg	IJburg: bestaande groep
West	80	30	Bos en Lommer: Kolenkit en Landlust.	Bos en Lommer: bestaande groep
Zuid	50	30	De Pijp/Rivierenbuurt	De Pijp (Buurtkamer): start nieuwe groep
Zuidoost	80	30	Bijlmer Oost	Bijlmer Oost: bestaande groep

² Bereik: alle deelnemers met wie de participatiecoach in contact staat (inclusief deelnemers Stamtafel). Het gaat hier om een minimum te behalen doelstelling.

³ Begeleiding: begeleiding van de participatiecoach en/of een vrijwilliger (dus o.a. deelnemers met een maatje, deelnemers van de Burengroepen, deelnemers die begeleid/toegeleid worden door de participatiecoach). Het gaat hier om een minimum te behalen doelstelling.

Centrum

In stadsdeel Centrum heeft de participatiecoach in 2022 veel geïnvesteerd in het netwerk. Als gevolg hiervan zijn er een aantal mooie samenwerkingsverbanden ontstaan waar in 2023 op kan worden voortgebouwd. De participatiecoach is onder andere gevraagd om in samenwerking een laagdrempelige activiteit in een inloophuis in de Czaar Peterstraat te organiseren en om aan te sluiten bij Buurtbakkie en andere initiatieven voor ontmoeting en activering vanuit de verschillende huizen van de wijk van Dock.

Op deze manier hoopt Prisma haar bereik van LVB bewoners in Centrum te vergroten, met name de moeilijk bereikbare bewoners. Bijvoorbeeld bewoners met een LVB en een migratie-achtergrond via het inloophuis en bewoners die nauwelijks uit huis komen via Buurtbakkie. Hoewel het aantal deelnemers dat Prisma bereikt in stadsdeel Centrum toeneemt, blijft het een aandachtspunt voor 2023.

Bovenstaande maakt duidelijk dat het netwerk van welzijnspartners en (informele) zorg de aanpak van Prisma en het gezicht van de participatiecoach inmiddels goed kent. De participatiecoach is daarnaast ook actief geworden als Linking Pin tussen Platform Informeel en Buurtteam Nieuwmarkt. Dit heeft bijgedragen aan zichtbaarheid van Prisma in Centrum en ook aan de verwachtingen die er gesteld kunnen worden aan het aanbod van Prisma specifiek en de Sociale Basis in het algemeen. Als de subsidie voor Linkin Pins in 2023 gecontinueerd wordt blijft de participatiecoach dit doen.

Daarnaast zal de participatiecoach in 2023 in het netwerk ook actiever worden op het gebied van toegankelijkheid van de doelgroep, door locaties en partners bewuster te maken van de LVB doelgroep en hoe hier gezamenlijk in kan worden opgetrokken om de wijk LVB-vriendelijker te maken. Dit kan onder andere middels de persoonlijke contacten en een training die we in samenwerking met Buro Ervaringskracht geven.

De maandelijkse Stamtafel is belangrijk voor de zichtbaarheid van Prisma in de wijk, zowel voor bewoners als organisaties in het netwerk. In de nasleep van corona kan er nog maar in één buurthuis in Centrum met een grotere groep worden afgesproken. Als gevolg hiervan heeft de participatiecoach in 2022 geëxperimenteerd met een grote en een kleine Stamtafel, twee keer per maand in de verschillende huizen van de wijk in het Centrum. Op deze manier wordt het bereik vergroot en biedt het de mogelijkheid om beter aan te sluiten bij de behoefte van de deelnemers. Sinds medio 2022 ook structureel een vrijwilliger bij de grote Stamtafel aansluit. In 2023 zal dit worden doorgezet.

Het activeren van deelnemers blijft ook een belangrijk doel van de participatiecoach. Bestaande deelnemers van Prisma in Centrum hebben behoefte aan leuke dingen doen en contact met anderen, maar het kost hen moeite om zelf de eerste stap te zetten. Om dit te bevorderen zet de participatiecoach zich in op het vlak van individuele coaching wanneer een vraag niet passend is voor een vrijwilliger of wanneer deze niet voorhanden is.

Daarnaast werkt de participatiecoach in Centrum regelmatig samen met collega's in aangrenzende stadsdelen en moedigt deelnemers aan om mee te doen met activiteiten in een ander stadsdeel. Deelnemers voor wie dit haalbaar is maken hier graag gebruik van. Zo krijgen deelnemers een breder aanbod en doen zij meer contacten op. Deelnemers uit Centrum die willen werken aan een gezondere leefstijl kunnen bijvoorbeeld nu al meedoen aan een van de groepjes die in andere stadsdelen opgezet zijn (inclusief de Dit is Fit! Training van MEE). Wanneer er genoeg deelnemers zijn is het in 2023 ook de wens om in centrum een groep te starten rond gezonde leefstijl.

De Buurtmaatjes in stadsdeel Centrum lopen goed en de vraag hiernaar is relatief groot. Het werven van vrijwilligers zal naar verwachting ook in 2023 lastiger zijn, dus daar zal Prisma extra aandacht aan besteden.

Het gebied waar we extra aanwezig willen zijn is net als vorig jaar de Oostelijke Eilanden, omdat dit gebied relatief veel kwetsbare huishoudens en een relatief grote eenzaamheid onder bewoners kent. De participatiecoach heeft goed contact met Linking Pin van het Buurteam Oostelijke Eilanden. Daarnaast heeft Prisma in dit gebied ook de Burengroep. De participatiecoach zal deze Burengroep in 2023 in samenwerking met de nieuwe vrijwilliger door laten groeien, waarbij de focus komt te liggen op hoe dit verder kan worden ingebed in de wijk. De groep sluit sinds april 2022 regelmatig aan bij buurtmaaltijden in het huis van de buurt en spreekt er ook graag af voor ontmoeting. De mogelijkheden om nog meer aan te sluiten bij activiteiten in het huis van de buurt en andere initiatieven in de wijk worden verder onderzocht in 2023.

Nieuw-West

In Nieuw-West heeft Prisma een groot netwerk opgebouwd en bereikt de participatiecoach een grote groep LVB bewoners. De thema's waar de participatiecoach zich veelal mee bezig houdt in relatie tot bewoners met een LVB in Nieuw-West zijn gezonde leefstijl, eten en mensen verbinden.

Het is in Nieuw-West niet eenvoudig om voldoende vrijwilligers te vinden om begeleiding te bieden aan deelnemers. Hierdoor moeten deelnemers met een individuele vraag vaak wat langer wachten. Waar mogelijk ondersteunt de participatiecoach deelnemers zelf en/of vormt zij kleine groepen rondom een gezamenlijke interesse (zoals de belcirkel en de fietsgroep). Ook koppelt zij deelnemers aan elkaar, maar in de praktijk vraagt dit ook om voldoende ondersteuning van de participatiecoach en verlopen deze koppelingen soms moeizaam. Er wordt daarbij zoveel mogelijk gekeken naar alternatieven waar deelnemers naartoe kunnen worden geleid, zoals de Burengroep of Buurtcirkel.

De Burengroep is actief in Osdorp, een van de gebieden waar vanuit Prisma relatief meer aandacht naar uit gaat. Hier wonen naar verhouding veel bewoners met een LVB en er is veel sprake van eenzaamheid. Het aantal deelnemers is het afgelopen jaar kleiner geworden mede door verhuizingen van deelnemers en daarnaast drukte een zeer ingewikkelde deelnemer (LVB+) een negatieve stempel op het groepsproces. De groep is daardoor ontbonden en de participatiecoach zal de individuele deelnemers toeleiden naar een andere plek in de wijk. De Burengroep zal dan ook in de aanloop naar 2023 een doorstart maken met grotendeels nieuwe deelnemers. Door te starten op een ontmoetingsplek in de wijk willen we de nieuwe groep vanaf de start divers van

samenstelling maken vanuit het streven naar inclusie. Voor de doorstart wordt er in samenspraak en zoveel mogelijk in samenwerking met buurtwerkers en lokale organisaties gekeken hoe de groep zoveel mogelijk kan worden ingebed in de wijk.

De Stamtafel blijft een maandelijkse activiteit waarbij er gerouleerd wordt qua locaties om de activiteit zo laagdrempelig mogelijk te houden en de LVB bewoners met zoveel mogelijk locaties in contact te brengen. Bij de Stamtafel is een vrijwilliger betrokken. In 2023 blijft de focus gericht op het toeleiden van deelnemers (vanuit de Stamtafel) naar aanbod in de wijk.

Gezonde leefstijl blijft een belangrijk thema in 2023. Nadat deelnemers hebben meegedaan aan een training van MEE in 2022, is er vanuit de training een start gemaakt met een activiteit rondom gezond koken, ondersteund door een vrijwilliger. In 2023 willen we dit doorzetten wanneer dit succesvol blijkt.

Om aan te sluiten bij de behoefte voor laagdrempelig en passend sportaanbod is de multisport activiteit voor jongvolwassen tussen 18-25 jaar opgezet, vanuit subsidie van Sport en Bos. In 2022 is hier weer een enthousiaste groep mee gestart, in 2023 wordt het doel om deze activiteit onder te brengen bij bestaand aanbod.

Binnen Nieuw-West wonen de meeste kwetsbare bewoners in de gebieden Geuzenveld-Slotermeer en Osdorp, waar eenzaamheid en andere problematiek bovengemiddeld speelt. We zien ook dat de meeste deelnemers in deze wijken wonen. De participatiecoach speelt hier op door vaker aanwezig te zijn in dit gebied voor een goede zichtbaarheid van Prisma in het netwerk en voor (potentiële) deelnemers. De doorstart van de Burengroep blijft hierom ook bewust in Osdorp.

Daarnaast zal de participatiecoach in 2023 actief in gesprek gaan met netwerkpartners over het toegankelijker maken van het aanbod in de wijk voor bewoners met een LVB. Door dit onderwerp te agenderen dragen we bij aan een LVB-vriendelijke wijk, waar voor bewoners met een LVB voldoende mogelijkheden zijn om te gaan participeren.

Noord

Het netwerk weet Prisma goed te vinden in Noord en dat zien we terug in het vrij hoge aantal deelnemers dat we bereiken. Het vinden van voldoende vrijwilligers blijft een knelpunt, waardoor we deelnemers met een begeleidingsvraag niet direct kunnen helpen. In 2023 blijft het werven van voldoende vrijwilligers een aandachtspunt. Daarnaast wordt er creatief gekeken hoe we in samenwerking met andere partijen ervoor kunnen zorgen dat bewoners met een LVB de juiste ondersteuning kunnen krijgen en wat de participatiecoach zelf aan coaching kan bieden.

Samen Noord

In stadsdeel Noord is Prisma participant in 'Samen Noord', een samenwerkingsverband van tien partijen in de sociale basis: naast Prisma ook Civic, Dock, Sciandri, SPIN, Leefkringhuis, Doras, Regenbooggroep, VCA, Wijsneus. Geheel volgens de bedoeling werkt de participatiecoach veel samen met Samen Noord partners en hij/zij wordt goed gevonden als het gaat om vraagstukken rondom de doelgroep LVB.

Het gebied waar een grotere aandacht naar uitgaat van Prisma, zijn de Vogelbuurt. Als uitkomst van het project Spechtstraat is Bakkie in de Wijk en de participatiecoach van Prisma sluit hierbij ook geregeld aan. Met kennis over de LVB doelgroep en het netwerk, kan de participatiecoach ervoor zorgen dat buurtbewoners met een LVB die een (participatie)vraag hebben op de juiste plek terecht komen. Deze aansluiting bij sociale voorzieningen in de buurt verloopt soms moeizaam, bewoners komen niet altijd aan. Prisma wil hier een rol in spelen om dit te verbeteren voor de LVB bewoners in Noord.

De participatiecoach zal in 2023 in gesprek gaan met netwerkpartners om toegankelijkheid bespreekbaar te maken. Samen Noord vormt een goed uitgangspunt om gezamenlijk op te trekken om de wijk LVB-vriendelijker te maken. Vanwege de al goede samenwerking en ook omdat we binnen Samen Noord vaker aan deskundigheidsbevordering doen. We willen in 2023 in Noord graag twee workshops geven aan professionals van partnerorganisaties (binnen en buiten Samen Noord), waarbij we samenwerken met Buro Ervaringskracht. De workshops worden mede gegeven door ervaringsdeskundigen en geven inzicht in hoe het is om te leven met een verstandelijke beperking en bieden handvatten om beter met deze doelgroep om te gaan. In 2022 is de vaste vrijwilliger weggefallen van de Burengroep Tuindorp Buiksloot. Hier wordt een doorstart mee gemaakt met als focus in 2023 de verdere versteviging van de groep. Hoewel er een groep staat, is dit nu dus erg kwetsbaar als er veranderingen plaatsvinden.

Als het gaat om preventieve gezondheid zal de focus van de participatiecoach in Noord liggen op het toeleiden van deelnemers naar bestaand aanbod rondom gezond leven. Samen Noord partners hebben al passend aanbod als het gaat om gezondheid en bewegen waar deelnemers van Prisma gebruik van kunnen maken. De participatiecoach kan in aanvulling op dit aanbod – bijvoorbeeld een gezondheidscursus of beweegactiviteit – de deelnemers extra coaching bieden, hierbij ondersteund door een vrijwilliger of stagiair.

In 2022 werd duidelijk dat Philadelphia zich genoodzaakt zag om te stoppen met de maandelijkse activiteit Samen eten op Zondag. Prisma en Civic zien echter dat er een grote behoefte onder bewoners bestaat om de activiteit door te zetten. In samenwerking wordt er gekeken of en hoe deze activiteit doorgang kan vinden in 2023.

Oost

In stadsdeel Oost heeft Prisma een groot bereik aan LVB bewoners en is de participatiecoach actief in het netwerk. Daarnaast worden doorgaans veel deelnemers aangemeld voor een Buurtmaatje. Door het heersende gebrek aan vrijwilligers blijft het vinden van voldoende vrijwilligers een aandachtspunt in 2023, net als het faciliteren van alternatieven hiervoor.

Voor het netwerk ziet de participatiecoach kansen om ons doel van duurzame en inclusieve toeleiding voor bewoners met een LVB te vergroten in 2023. Enerzijds uit zich dit door te focussen op sleutelfiguren in de wijk, zoals participatiemedewerkers, beheerders van locaties etc. om zo warme lijntjes te creëren en samenwerking makkelijker te maken. Door ons te committeren aan bepaalde plekken in de wijk en concrete afspraken met hen te maken, hopen we de bewustwording

rondom de LVB doelgroep te vergroten. Dit is een belangrijk speerpunt voor 2023. Daarbij zullen er twee trainingen worden aangeboden die in samenwerking met Buro Ervaringskracht worden gegeven aan zorg- en welzijnsmedewerkers, met name in de sociale basis. Op deze manier wordt kennis over de LVB doelgroep gedeeld met het netwerk, net als de handvatten om hier zo goed mogelijk mee om te gaan. Aanvullend zal het activeren van deelnemers en hen toeleiden naar aanbod in de wijk, focuspunten blijven.

De Stamtafel als maandelijkse ontmoetingsplek blijft een manier om zichtbaar en actief te zijn op verschillende plekken in Oost. De participatiecoach blijft daarbij open staan voor nieuwe locaties in 2023.

Meer inclusieve activiteiten kan deelnemers helpen om een positiever zelfbeeld te krijgen. Een voorbeeld is de spelmiddag in de Kraaipan i.s.m. Dynamo. Hierbij kunnen bewoners met en zonder LVB aansluiten. Op de locatie is een vrijwilliger van Prisma en één van Dynamo. De groep komt tweewekelijks samen en onderneemt ook activiteiten buiten de spelmiddag om, zoals samen eten bij de Kraaipan. In 2023 zal de activiteit doorgaan waarbij de focus ligt op het vergroten van het aandeel bewoners zonder LVB.

De Burengroep IJburg heeft vaste vrijwilligers en loopt goed. Een speerpunt voor 2023 zal zijn het vergroten van de inclusiviteit van de groep door meer aansluiting in de wijk te vinden, bijvoorbeeld bij bestaand aanbod. Doordat de samenstelling van de groep weinig is veranderd met betrekking tot de doelgroep, en voor een groot deel uit LVB bewoners bestaat, vergroot deze aanpak de kans om de groep inclusiever en duurzamer te maken. Zo hopen wij ook bij dragen aan het versterken van de sociale basis op IJburg. Op basis hiervan wordt IJburg ook het gebied van focus voor 2023. Daarnaast blijft het Oostelijk Havengebied een aandachtspunt om het bereik van LVB bewoners hier te vergroten.

West

In stadsdeel West hebben we een groot bereik van LVB bewoners hetgeen onder andere terug te zien is in de Stamtafels die de participatiecoach organiseert. Na corona kan de Stamtafel echter op minder locaties met een grote groep aanschuiven. In 2022 is de participatiecoach dan ook gestart met een variant op de reguliere Stamtafel. Er vindt een grote Stamtafel maandelijks plaats bij buurthuis de Havelaar waar nog wel plaats is voor een grote groep. Door de vaste locatie te doen wordt de samenwerking met het buurthuis steeds beter. De participatiecoach probeert op deze manier de verbondenheid met dit buurthuis te vergroten en deelnemers zo te motiveren ook vaker naar dit buurthuis te gaan zonder de participatiecoach.

Naast de maandelijkse grote Stamtafel wordt er in kleine groepjes roulerend bij andere buurthuizen of buurtkamers aangesloten, bijvoorbeeld bij een buurtlunch. Op deze manier is het eenvoudiger om een locatie te vinden waar de Stamtafel een onderdeel is van een buurtmaaltijd, waardoor we meer inclusiviteit bereiken. Er kunnen op deze manier meer locaties worden aangedaan omdat ook kleinere locaties in aanmerking komen. Met deze locaties kan vervolgens op laagdrempelige manier

het gesprek tot stand komen over toegankelijkheid en het LVB-vriendelijk maken van de faciliteit of activiteit.

Daarnaast verhoogt deze werkwijze de kans dat er een Stamtafel in de eigen buurt van deelnemers wordt georganiseerd, waardoor de activiteit laagdrempeliger wordt voor deelnemers. Een bijkomend voordeel is dat er met kleinere groepen meer aandacht uit kan gaan naar de aanwezige deelnemers en hun participatievragen. In 2023 wordt deze vorm van de Stamtafel verder uitgerold, waarna we kunnen evalueren of deze aanpak goed aansluit bij de behoefte van de LVB bewoners en we hiermee ook onze beoogde doelstellingen bereiken.

Zoals hierboven al even benoemd zal de participatiecoach in 2023 in gesprek gaan met organisaties en locaties in West over het meer LVB-vriendelijk maken van de voorzieningen in de wijk. Op aanraden van het stadsdeel zullen we ook in gesprek gaan met de grote welzijnsorganisaties zoals, Combiwel Buurtwerk en Dock, en de Buurtteams in West. Op deze manier willen we van het onderwerp toegankelijkheid een gezamenlijke opgave te maken. Om een aanzet te geven en om het onderwerp kennis van en begrip voor bewoners met een LVB op de agenda te zetten willen we i.s.m. Buro Ervaringskracht twee workshops organiseren voor professionals in de sociale basis.

De Burengroep in West heeft een sportieve insteek waarbij deze zich ontwikkeld heeft tot een sport & thee-groepje. Bij goed weer wordt er samen met een vrijwilliger gesport, bij slecht weer zoeken ze een binnenlocatie op. Naast bijdragen aan een gezonde leefstijl zorgt dit voor verbinding. In 2023 zal de focus liggen op het verder uitbreiden en versterken van de groep. De participatiecoach is daarnaast bezig om de inclusiviteit van de groep te vergroten door ook bewoners zonder LVB aan te trekken. Verder vindt in 2023 ook de wandelgroep doorgang met de inzet van een deelnemer van Prisma als vrijwilliger.

Op basis van de behoefte die er was gesignaleerd in West op het gebied van mentale en fysieke gezondheid heeft er in 2022 een training rondom gezonde leefstijl plaatsgevonden in samenwerking met MEE. Om hier vervolg aan te geven is er met een vrijwilliger gestart met gezond koken. Wanneer dit succesvol blijkt, zal dit in 2023 doorgezet worden.

In West is de vraag naar individuele ondersteuning erg gegroeid. Deelnemers zijn op zoek naar contact of willen iets gaan doen, maar durven dit nog niet alleen. Van deze vragen pakt de participatiecoach zelf een edeelte op, wordt er kritisch gekeken wie echt individuele ondersteuning nodig heeft en daarnaast wordt er in samenwerking met het netwerk (o.a. Arkin) gekeken of er samen opgetrokken kan worden om de wachtlijsten aan te pakken door aanvragen op thema's aan elkaar te koppelen. Dit wordt verder uitgeprobeerd in 2023 om zo ook het tekort aan vrijwilligers te ondervangen.

We houden onze focus in 2023 op Bos en Lommer en meer specifiek de Kolenkitbuurt en de Landlustbuurt, buurten met veel kwetsbare bewoners. In dit gebied zijn er minder faciliteiten en er wonen relatief veel van onze deelnemers. In Bos en Lommer is de Burengroep actief en daarnaast is er contact gelegd met buurtkamer B.A.C.K. in de Kolenkitbuurt om mogelijkheden voor een samenwerking in 2023 te bespreken. Op deze manier wil de participatiecoach meer deelnemers

bereiken en toeleiden. De participatiecoach zal daarnaast regelmatig aanwezig zijn in Huizen van de Wijk in deze buurten.

Zuid

De participatiecoach van Prisma is zeer actief in het netwerk, mede vanwege de extra opdracht van Stadsdeel Zuid voor de Integrale Aanpak LVB. Als resultaat hiervan zien we dat we steeds beter worden gevonden en het bereik gestaag groeit, naast de doorstroom die ook plaatsvindt. We signaleren echter dat de aanmeldingen echter niet altijd goed aansluiten bij het aanbod van Prisma, dit heeft met name met de zwaarte van de casussen te maken en de afstemming met betrekking tot regie tussen formele en informele zorg, waar af en toe nog enige verwarring in bestaat. Om in deze afstemming grenzen te verduidelijken heeft de participatiecoach in 2022 aangesloten bij TWES casuïstiek als Buurtschakel, dit zal – onder voorbehoud van financiering - worden doorgezet in 2023.

De Stamtafel blijft in zijn reguliere vorm doorgaan in Zuid, waarbij daarnaast ook lokaler wordt gekeken of kleine groepjes met een vrijwilliger bij kleinere locaties in de wijk kunnen aansluiten. Op deze manier willen wij aansluiten bij de behoefte van deelnemers en het bereik van locaties vergroten. Daarbij blijven we de welzijnspartners actief betrekken bij de Stamtafel om onze deelnemers te activeren voor het aanbod in de wijk.

De Pijp-Rivierenbuurt blijft de wijk waarop we onze focus leggen in 2023, omdat deze wijk relatief gezien meer kwetsbare bewoners heeft en onze Buurtkamer ook in dit gebied komt. In een recent onderzoek naar de sociale staat van de Rivierenbuurt kwam naar voren dat met name in de IJselbuurt het percentage LVB bewoners relatief hoog is. Aangezien het onze ambitie is om het bereik van LVB bewoners te vergroten, zullen we hier actiever en meer aanwezig zijn om de bewoners die ondersteuning kunnen gebruiken in beeld krijgen. Daarnaast wordt de samenwerking opgezocht met andere netwerkpartners om het bereik verder te vergroten.

De opening van de buurtkamer in de Quellijnstraat zien we als een mooie kans om uit te dragen waar wij als Prisma voor staan en waar wij ons hard voor maken: een toegankelijke en laagdrempelige plek waar bewoners met een LVB zich welkom voelen en kunnen participeren. Om dit ook op andere locaties te bewerkstelligen zal de participatiecoach zich bezighouden met het verder vergroten van de bewustwording rondom de LVB doelgroep en hoe locaties en organisaties hier toegankelijker voor worden. Dit zal onder andere gebeuren middels twee trainingen die in samenwerking met Buro Ervaringskracht worden gegeven aan zorg- en welzijnsmedewerkers, met name in de sociale basis. Verder zal de participatiecoach proactief samenwerking opzoeken om dit te bevorderen.

Met de komst van de buurtkamer, zal de nieuwe Burengroep ook in de Pijp gevormd worden in 2023. In 2022 is de Burengroep in Zuid afgerond en zijn de deelnemers toegeleid naar voor hen passend aanbod in het reguliere welzijn. Bij de nieuwe groep wordt vanaf de start ingezet op een diverse groep qua doelgroep, om de groep zo sterk mogelijk te maken. De samenwerking met Buurtcirkel blijft hierbij van groot belang om een goede afstemming te krijgen tussen beide groepen.

De participatiecoach blijft zich daarnaast inzetten op gezonde leefstijl, zoveel mogelijk op basis van behoefte. Een voorbeeld hiervan is de wandelgroep die was opgezet in Zuid. Daarnaast is ook de samenwerking met de beweegcoach van MEE AZ opgezocht. Voor 2023 zal er zoveel mogelijk worden gekeken hoe hier in samenwerking met andere (lokale) partijen kan worden opgetrokken.

Zuidoost

In stadsdeel Zuidoost heeft de participatiecoach geïnvesteerd in het netwerk als een van de trekkers van GIZZO (platform voor Informele Zorg) en als 'Linking Pin' tussen GIZZO en Buurtteam Bijlmer Oost. Hierdoor werd duidelijk dat er veel verschuivingen zijn geweest in het netwerk en dat er ook nog meer afstemming nodig is tussen de formele en informele zorg om een duidelijke regie verdeling te krijgen. In 2023 blijft de focus dan ook op het verstevigen van het netwerk, zodat Prisma goed wordt gevonden en de aanvragen die bij Prisma terecht komen passend zijn. Dit zal ook helpen om het bereik van LVB bewoners in Zuidoost te vergroten. Hoewel we een grote groep LVB bewoners bereiken en deze groep ook groeit, gaat dit minder hard dan verwacht onder andere door verhuizingen van deelnemers naar andere stadsdelen of buiten Amsterdam. Het bereik vergroten van LVB bewoners is dan ook een aandachtspunt voor 2023.

De focus op het netwerk zal zich in 2023 ook richten op het toegankelijker maken van de locaties en het aanbod van het welzijnsnetwerk in Zuidoost. In 2022 werd deze behoefte al gesignaleerd bij diverse netwerkpartners, in 2023 wordt hier verder vorm aan gegeven door het aanbieden van twee trainingen in samenwerking met Buro Ervaringskracht. Daarnaast zal de participatiecoach zich richten op het vergroten van de bewustwording rondom de LVB doelgroep en het vergroten van de LVB-vriendelijkheid van het aanbod in de wijk, onder meer door in gesprek te gaan met welzijnsorganisaties en locaties in de wijk.

De Stamtafel zal in 2023 ook meer ingebed worden in de wijk door het lokaler en kleinschaliger te organiseren naast de reguliere grote Stamtafels. Dit komt voort uit de nasleep van corona: er zijn minder locaties in Zuidoost waar Prisma met een grote groep kan aansluiten voor de Stamtafel. Tegelijkertijd is er onder meer deelnemers behoefte om in kleinere groepen samen te komen. Deze kleinschaligere variant vergroot de kans op verbinding tussen deelnemers van Prisma en andere buurtbewoners. Daarnaast biedt het de mogelijkheid om LVB bewoners nog duurzamer in de wijk te laten participeren, door de samenwerking met kleine, wijkgerichte locaties op te zoeken met betrekking tot het LVB-vriendelijk maken van de faciliteiten. Ook kan er meer aandacht uit gaan naar de aanwezige deelnemers en hun participatievragen. In 2023 wordt deze vorm van de Stamtafel verder uitgerold, waarna we kunnen evalueren of deze aanpak goed aansluit bij de behoefte van de LVB bewoners en we hiermee ook onze beoogde doelstellingen bereiken.

In 2023 wordt naast Bijlmer Oost, Reigersbos toegevoegd als gebied waar een grote focus van de participatiecoach naar toe gaat. In de GGU komt naar voren dat in beide gebieden het percentage LVB bewoners relatief hoog is. In Reigersbos zien we dit al terug in het aantal deelnemers dat wij bereiken, in Bijlmer Oost is dit nog minder goed terug te zien. Naast dat de participatiecoach hier actief is als Linkin Pin en de Burengroep hier plaatsvindt, zal de participatiecoach regelmatig aanwezig zijn bij ontmoetingsplekken in dit gebied, zoals buurthuizen, buurtkamers en het Buurtteam.

De Burengroep heeft momenteel een kleine harde kern met een vaste enthousiaste vrijwilliger. Er is gewerkt aan het opbouwen van de verbinding en wederkerigheid binnen de groep en hoe iedereen naar eigen kunnen een bijdrage kan leveren. Voor 2023 zal de focus liggen op het verder uitbreiden van de groep en dan met name hoe de groep een inclusievere vorm kan krijgen en beter aan kan sluiten bij de wijk. Het overgrote deel van de groep heeft namelijk een LVB, wat de mogelijkheden voor verzelfstandiging lastiger maakt. Door in te zetten op inclusie en een sterkere inbedding in de wijk, wordt er naartoe gewerkt om de ondersteuning vanuit Prisma af te bouwen. Daarnaast wordt er waar mogelijk samengewerkt en afgestemd met de Buurtcirkel in Bijlmer Centrum.

In 2022 is de behoefte geïnterviewd rondom gezonde leefstijl. Bij diverse LVB bewoners is gebleken dat dit een thema is waar zij wat mee willen, waardoor dit ook in 2023 een focus blijft. Er zijn meerdere manieren waarop dit tot uiting komt: bij voldoende animo een training in samenwerking met MEE, maar ook de interesse bij deelnemers in het thema gezonder leven grijpen we aan om een groepje deelnemers wat langer en intensiever te begeleiden om ervoor te zorgen dat goede voornemens ook echt een plek krijgen in het dagelijks leven van deelnemers.

In 2022 is een pilot gestart met een multisportactiviteit voor jong volwassenen (18-25 jaar) met een LVB. Er wordt naar gestreefd om deze groep in 2023 over te dragen aan I-Sport Special. Ook zullen we deelnemers (van alle leeftijden) waar mogelijk toeleiden naar bestaand beweegaanbod in de wijk. Samenwerking met sportpartners in het stadsdeel zal geïntensiveerd worden.

In stadsdeel Zuidoost blijft het lastig om voldoende vrijwilligers te vinden om begeleiding te bieden aan (groepjes) deelnemers. Om dit te ondervangen zetten we in Zuidoost meer stagiairs in, maar we kunnen niet voorkomen dat deelnemers met een begeleidingsvraag wat langer moeten wachten. We blijven inzetten op het werven van vrijwilligers in Zuidoost en de participatiecoach kijkt daarnaast proactief naar mogelijkheden om deelnemers zelf individuele ondersteuning te bieden en waar mogelijk toe te leiden naar initiatieven en plekken in de wijk.

5 Financiën

Deze paragraaf biedt een korte toelichting op de basisbegroting van de stadsdelen - zie hiervoor apart document - en de financiën van Prisma.

Zoals we in dit activiteitenplan beschreven zal er ook in 2023 een participatiecoach voor 28 uur per week worden ingezet, omdat dit de belangrijke basis is voor onze dienstverlening. De loonkosten stijgen flink en om in de subsidie van de stadsdelen de ruimte te vinden voor 28 uur participatiecoach hebben we geen uren voor vrijwilligerscoördinatie meer kunnen opnemen in de basisbegroting. De vrijwilligerscoördinatie komt in 2023 volledig uit de subsidie van OJZ.

De volgende activiteiten komen (ook) niet uit subsidie van de stadsdelen, maar deze financieren we met andere subsidies of fondsen:

- De financiering van de Buurtbands komt uit fondsen; hier wordt geen subsidie van de gemeente voor ingezet.
- De Multisportactiviteit valt onder de subsidie Aangepast Sporten van Sport en Bos.
- De trainingen over LVB die wij in 2023 willen aanbieden in samenwerking met Buro Ervaringskracht worden bekostigd uit de subsidie van OJZ. Wij zullen deze trainingen aan netwerkpartners in overleg met de stadsdelen inzetten.

In 2023 willen we extra inzetten op het in beeld houden van jong-volwassenen met een LVB en het verder ontwikkelen van onze samenwerking met partners om deze doelgroep goed te bereiken. Het benodigde budget voor deze uren – 6 a 8 uur per week - zal komen uit onze Bestemmingsreserve WMO.

Tenslotte: in 2023 bestaat Prisma 50 jaar, een bijzondere mijlpaal die we graag op passende wijze vieren met deelnemers, vrijwilligers en stakeholders. Voor de activiteiten rondom ons jubileum zullen we onze Algemene Reserve aanspreken.